

Pozvánka na 4. ročník FF Film a dějiny: 2. světová válka

20. - 27.8.2005

Tématem letošního (pátého, jako festivalu čtvrtého) ročníku Filmu a dějin je 2. světová válka (u příležitosti 60. výročí jejího konce). Filmy jsme uspořádali do tří sekcí: sovětský válečný film (dramaturgie filmový vědec Tomáš Hála), obraz nacistické okupace v hraném českém filmu (historik Petr Koura) a historický dokument o 2. světové válce. Do programu jsme zařadili nejen slavné, ale i méně známé (netypické) zástupce daného tématu (žánru). Vybrali jsme sice Nebeské jezdce, ale nikoli již Obchod na korze, Ostře sledované vlaky nebo Atentát, který se poměrně často objevuje na televizních obrazovkách. Zato jsme sáhli po prakticky neznámé Oáze nebo po umělecky pozoruhodném koncentračnickém filmu Zastihla mě noc, který Juraj Herz natočil těsně před svým odchodem do emigrace. U sovětských filmů jsme postupovali podobně: na jedné straně jsme vybrali méně známé tituly (Duha, Otec vojáka, filmy z 80. let) a na druhé straně jsme přidali i něco z „klasiky“ (Příběh opravdového člověka a hlavně ceněný snímek Jeřábi táhnou).

Současnost nám nabízí záplavu amerických válečných spektaklů (zbrusu nových i těch dříve vyrobených), zatímco podobné sovětské velkoprojekce jsou prakticky nedostupné. Jako by se všechny ty desítky a stovky filmových kopií najednou vypařily (NFA nemá kopii Pádu Berlína, Balady o vojákově, Osudu člověka...). Navíc se nám dnes jaksi nehodí do ideologicko-politického krámu, že to byl právě SSSR, kdo v letech 1941-45 nesl největší tíhu válečných útrap. Hlavní diskusní okruhy jsou narýsovány již zmíněnými sekcemi. Některá dílčí témata budou zase přerůst do obecnějších rozměrů: zobrazení nejen Hitlera, ale i zla ve filmu, filmové vyprávění o holocaustu aneb etická únosnost demytizace (zlehčování) lidského utrpení a hrdinství atd. „Okupační“ sekce nabízí především téma domácího a zahraničního odboje. Řada otázek pak vyvstává v souvislosti s diváckou atraktivitou válečných filmů (F. Vláčil svého času označil válečné filmy za nejpůsobivější „podívanou“, plnou akce a vizuálních a zvukových efektů, které se nevyrovnají žádné mezní situaci).